

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
(НА ОСНОВІ ДИСЦИПЛІНИ «ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ»)**

Ольга КАСЬЯНЕНКО

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація. Вивчені новітні технології в системі викладання дисципліни «Олімпійський спорт» при підготовці фахівців у вищих навчальних закладах фізичної культури і спорту. Визначено, що інтенсифікація та індивідуалізація навчального процесу за допомогою використання новітніх технологій сприяє забезпеченню якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог. Цей позитивний вплив сприяє формуванню стимулів у студентів до практичної реалізації ідей та цінностей олімпізму, заснованих на цінностях гуманізму

Ключові слова: новітні технології, олімпійська освіта, система, спеціалісти, інновації.

Постановка проблеми.

На сьогоднішній день чітко позначилися деякі зміни в системі підготовки фахівців у вищих навчальних закладах фізичної культури та спорту. Це пов'язано зі змінами державного строю, новою системою законодавства, більшою свободою вищих навчальних закладів у виборі програм навчання та інше.

Нагальною потребою розширення запровадженої у систему вищої освіти Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (ECTS) є використання новітніх педагогічних методик та сучасних інформаційних технологій навчання.

Питання впровадження новітніх технологій в систему освіти вищих навчальних закладів фізичної культури та спорту признається необхідним як на науковому, так і державному рівні. В «Державній програмі розвитку фізичної культури і спорту на 2007-2011 рр.» важливим питанням є забезпечення підготовки і видання з використанням новітніх технологій підручників, посібників, навчальних програм з питань фізичного виховання з метою організації навчального процесу в навчальних закладах. В «Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту» одним з першочергових завдань держави є забезпечення застосування новітніх педагогічних науково обґрунтованих технологій підготовки кадрів сфери фізичної культури та спорту. Також відзначено, що важливим завданням забезпечення розвитку фізичної культури та спорту є широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

У відповідності до «Державної програми розвитку фізичної культури та спорту на 2007-2011 роки» розвиток олімпійського руху є одним з першочергових завдань. Процес олімпійської освіти за змістом пов'язаний з базовим поняттям олімпізму, чи олімпійського руху.

В Україні реалізація олімпійської освіти виконується в різних напрямках: олімпійська світа, як суспільне явище; як стан підготовленості; як рівень знань, вмінь та навичок по формуванню та реалізації гуманістичних ідеалів олімпізму серед різних груп населення. Розроблена програма з олімпійської освіти включена у вивчення навчальної дисципліни "Олімпійський спорт" у спеціалізованих вищих навчальних закладах фізичної культури і спорту.

Досвід розвинутих країн (Канада, Австралія, Великобританія, Німеччина та інші) свідчить про те, що питання олімпійської освіти активно розглядаються на державному рівні, результатом чого є впровадження олімпійської освіти в програми навчальних закладів [5].

Значна кількість наукових праць відносно олімпійської освіти зроблено в Україні, Росії, Білорусії, Польщі, Молдові, Латвії та інших країнах Східної Європи.

Наукове обґрунтування впровадження новітніх технологій в систему підготовки фахівців у вищих навчальних закладах фізичної культури та спорту, розуміючи під системою – сукупність компонентів, об'єднаних єдиною функцією для отримання корисного результату, доволі велике [1]. Однак спеціальні дослідження присвячені використанню новітніх технологій в олімпійській освіті, як частині системи підготовки фахівців у вищих навчальних закладах фізичної культури та спорту, розглядаються доволі епізодично та лише у вигляді статей.

Формулювання цілей роботи.

Мета дослідження – науково обґрунтувати використання новітніх технологій в системі підготовки фахівців у вищих навчальних закладах фізичної культури і спорту (на основі дисципліни «Олімпійський спорт»).

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури і матеріалів мережі Internet, опитування.

Робота виконана відповідно до Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту на 2006-2010 рр. з теми 1.1 „Історія розвитку, формування та сучасний стан спорту і фізичної культури. Система олімпійської освіти”.

Результати дослідження.

Система знань, отримана в процесі навчання фахівців фізичної культури і спорту з дисципліни «Олімпійський спорт», за своїм змістом представляє загальну концепцію стану і розвитку міжнародного олімпійського руху; за призначенням – загальний метод пізнання явищ олімпійського спорту; за функціями – практичне керівництво для спортсменів, тренерів, діячів олімпійського руху та інших спеціалістів спорту; за структурою – сукупність понять, принципів, закономірностей, фактів, ідей та гіпотез, віднесених до даної сфери людської діяльності.

Таким чином наукова дисципліна «Олімпійський спорт» створює гарні передумови для підготовки фахівців в області міжнародного спортивного руху та олімпійського спорту.

Традиційна методика навчання, яка застосовується на заняттях при підготовці фахівців фізичної культури і спорту, включає лекції та семінарські заняття, сприяє отриманню знань з олімпійської освіти, ефективність яких залежить від основного суб'єкту цього гуманістично організованого педагогічного процесу – педагога-гуманіста. Саме такий фахівець, який має гуманістичний світогляд, володіє знаннями, уміннями і навиками гуманістичної організації педагогічного процесу разом з глибокою компетентністю у області філософії олімпізму, історії і теорії олімпійського руху і олімпійського спорту, здатний повноцінно забезпечити олімпійську освіту. Але навіть в такому випадку вищенаведена методика навчання виключає творчу та самостійну діяльність студентів.

Навчання на основі новітніх технологій це процес, орієнтований на перспективу і акцентований на підготовку спеціалістів до роботи в нових умовах, який стимулює спеціалістів до творчої професійної діяльності з фізичного виховання та спорту [3]. Саме використання новітніх технологій може сприяти формуванню у студентів, як майбутніх фахівців сфери фізичної культури та спорту, стимулів у студентів до практичної реалізації ідей та цінностей олімпізму.

Згідно досліджень Сергієчко В. М. різновидом новітніх технологій є розроблена [3] інноваційна технологія викладання, яка включає нововведення (лекції – конспект-лекція, лекція-дискусія, лекція-консультація, лекція зі зворотнім зв'язком, проблемна лекція, лекція-бесіда; семінари – конкурс знань, семінар-дискусія, свято-гра; конференції – виступ, доповідь, диспут); сучасні форми, методи та засоби навчання (проблемні, ситуаційні, навчальні карточки, проблемні завдання, моделювання, проект уроку, комп'ютерне тестування, рейтингова система), які направлені на особово-орієнтований розвиток студентів, формування їх професійної самосвідомості і педагогічного мислення, на підвищення власного соціального статусу.

Принциповою новиною, яка вноситься в навчальний процес вважається введення сучасних інформаційних технологій. Їх особливістю є те, що вони припускають не тільки діа-

лог студента і викладача, але студента і комп'ютера [4]. Застосування сучасних ін формаційних технологій дозволяє раціонально змінити стиль роботи, забезпечити швидкий доступ до різноманітної інформації та ін. Одним з важливих соціальних наслідків розвитку інформатики є різке збільшення творчого змісту занять, розширення і задоволення інформаційних потреб студентів, автоматизація їх діяльності та ін.

Найбільш перспективними на сьогодні є інноваційні моделі змішаного навчання, інтегруючі дистанційні і традиційні технології, які дозволяють перейти до нового рівня підготовки кадрів фізичної культури і спорту, що вільно володіють професією і що добре орієнтуються в суміжних областях, готових до співпраці і інтерактивної взаємодії в умовах інформаційного суспільства [2].

Висновок

Використання новітніх технологій є одним з найцікавіших питань в сучасній системі підготовки фахівців у вищих навчальних закладах фізичної культури і спорту. Використання новітніх технологій в навчальному процесі сприяє забезпеченню якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог.

Впровадження новітніх технологій в навчальну дисципліну «Олімпійський спорт» може сприяти формуванню стимулів у студентів до практичної реалізації ідей та цінностей олімпізму.

Перспективи подальших досліджень полягають в обґрунтуванні основних напрямків перебудови й подальшого розвитку олімпійської освіти у системі підготовки фахівців вищих навчальних закладів фізичної культури і спорту в умовах використання новітніх технологій.

Список літератури

1. *Бишовець Н.* Основи проектування технологічних інновацій у вищих навчальних закладах фізкультурного профілю / Бишовець Н., Сергієчко К // Теорія і методика фізичного виховання. – 2006. – № 1. – С. 79 – 81.
2. *Иванова Н. Ю.* Особенности использования информационных технологий в образовательном процессе вузов физической культуры / Иванова Н. Ю., Алпацкая Е. В., Лихачев О. Е // Профессиональное педагогическое образование студентов вуза: проблемы и перспективы (научно-педагогическая школа М. Е. Кобринского) : материалы междунар. науч.-практ. конф, Минск, 14 мая 2008 г. – Минск, 2008. – С. 131 – 133.
3. *Сергієчко В. М.* Інноваційна технологія викладання легкої атлетики на факультетах фізичної культури вищих навчальних закладів : автореф. дис. ... канд. з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.02 «Фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення»/ Сергієчко В. М. – Л. : 2007. – 20 с.
4. *Сячин В. Д.* Перспективы технологии дистанционного обучения в вузе физической культуры / Сячин В. Д., Новоселов М. А. // Теория и практика физической культуры. – 2001. – № 12. – С. 42 – 43.
5. *Rodichenko V.* Olympic Education: Searching for a National model / Rodichenko Vladimir, Kontanistov Alexander // Olympic International Congress on Sport Science, Sport Medicine and Physical Education : Books of Abstracts, Brisbane, Australia, 7-12 September, Brisbane, 2000. – 429 p.

**НОВЕЙШИЕ ТЕХНОЛОГИИ В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ
В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ
ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА УКРАИНЫ
(НА ОСНОВЕ ДИСЦИПЛИНЫ «ОЛИМПИЙСКИЙ СПОРТ»)**

Ольга КАСЬЯНЕНКО

Национальный университет физического воспитания и спорта Украины

Аннотация. Изучены новейшие технологии в системе преподавания дисциплины «Олимпийский спорт» при подготовке специалистов в высших учебных заведениях физической культуры и спорта. Определено, что интенсификация и индивидуализация учебного процесса с помощью использования новейших технологий способствует увеличению творческого содержания занятий, педагогического мышления студентов. Это позитивное влияние способствует формированию стимулов у студентов к практической реализации идей и ценностей олимпизма, основанных на гуманистических ценностях.

Ключевые слова: новейшие технологии, олимпийское образование, система, специалисты, инновации.

**NEW TECHNOLOGIES IN SYSTEM OF TRAINING SPECIALISTS
IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS
OF PHYSICAL CULTURE AND SPORT OF UKRAINE
(ON THE BASE OF «OLYMPIC SPORT» DISCIPLINE)**

Olga KASYANENKO

National University of Physical Culture and Sport of Ukraine

Abstract. New technologies in the system of teaching «Olympic sport» discipline for training specialists at higher educational institutions of physical culture and sport were studied. It was defined that intensification and individualization of educational process when new technologies are applied promotes growth of creative content of studies, pedagogic thinking of students. It positive influence enhances the formation of stimulus for students to practical realization of the ideas and values of Olympizm, founded on humanistic values.

Key words: new technologies, Olympic education, system, specialists, innovations.